

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

ANULŪ L.

ANUNȚIURILE:

Pe unŷ anŷ 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe anŷ 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

O seriă garmondŷ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefranante nu se primescŷ. — Manuscripte nu se trimittŷ.

N° 38.

Joi, 19 Februarie (3 Martie).

1887.

Brașovŷ, 18 Februarie 1887.

Tŷtă lumea se întrăbă cu îngrijire: Aveavomŷ răsboiu la primăveră?

Vedemŷ, că pregătirile se facŷ cu mare înțetire ca și când ar fi lucru hotărîtŷ, că peste o lună, două, oștirile se vorŷ pune în mișcare și tunurile vorŷ bubui. Cu tŷte aceste nimeni nu știe ce va eși din politica, ce o clocesce Bismarck cu soții sei din diplomația.

Tocmai în acéstă nesciință și nesiguranță generală se exprimă adevăratul pericolŷ alŷ situației. Ne tememŷ, că sguduitura, ce va veni deodată, va fi teribilă, ca la cutremurul de pământŷ din Liguria, și că cu tŷte pregătirile lorŷ statele vorŷ fi surprinse de vehemența ei.

Combiનાții de alianțe între diferitele puteri nu mai iau sfârșittŷ. Aci se crede că Germania merge mână în mână cu Rusia, aci se vorbește de-o recelă a amicitiei între aceste puteri și de-o viitoare cooperare franceso rusă, aci se accentuează legătura dintre Austro-Ungaria și Germania, aci se asigură, că ea nu mai are importanța de mai înainte și că în cazul unui răsboiu cu Rusia monarchia noastră va rămânē izolată.

În momentele de față este la ordinea zilei și atitudinea Italiei. Ce va face Italia? Cu cine va merge Italia? Eată întrebările ce preocupă ađi în mare măsură lumea politică. Italia pŷte pune pe piciorŷ de răsboiu patru sute de mii de ŷmeni, prin urmare va fi de mare însemnătate pentru statele beligerante a știi, decă vorŷ avē pe Italiani ca amici, ori ca inimiți.

Diarele germane au avutŷ zilele aceste o înfocată dispută cu diarele rusești, din cauza cunoscutului articolŷ alŷ lui „Nord“, în care se știea, că Rusia trebuie să-și întŷorcă privirile spre apusŷ, unde se petrecŷ lucruri mai însemnate ca în Bulgaria. La asigurările continue ale foilorŷ bismarckiane, că Germania n'are interese în Orient, Germanii au așteptatŷ ca Rușii să răspondă: nici noi n'avemŷ interese la Rintŷ. Ei răsponderă însă din contră, că au mari interese în apusŷ, căci nu potŷ suferi ca Franția să fiă sdrobotită într'unŷ viitorŷ răsboiu și ca astfel echilibrulŷ europenŷ să fiă cu totulŷ sdruncinatŷ.

Limbagiulŷ acesta, se înțete, a produsŷ multă supărare în Berlinŷ și presa oficioasă germană a începutŷ să accentueze din nou legăturile cu Austria și să asigure, că și cu Italia s'a reînŷtit alianța de mai înainte. Unele foi ca „Kŷlnische Ztg.“ debutăză cu sciri sensaționale despre acéstă alianță. Noulŷ tractatŷ cu Italia se fiă deja subsemnatŷ și Italiei se i se fi concesŷ întrinsulŷ mari avantaje. În schimbŷ Italia se se fi obligatŷ a da ajutorŷ Germaniei, decă va fi atacată din partea Franciei, ēr decă Austria va fi atacată de cătră Rusia să rămânē neutrală.

Suntŷ caracteristice „descoperirile“ de felulŷ acesta, și bătătoare la ochi este tăcerea completă a foilorŷ germane despre „avantajele“, ce le va avē Italia. Lumea a devenittŷ sceptică și se înđoiesce în adevărulŷ faimelorŷ răsândite. Mai aprŷpe de adevărŷ vorŷ fi, credemŷ, aceia, cari suntŷ de părere, că Italia n'a luatŷ încă o decisiune în privința acéstă.

Destulŷ că presa germană răsponde la amenințările foilorŷ rusești cu punerea în perspectivă a alianței germano-austro-italiane. De aci conchidŷ unii, că amicitia ruso-germană s'a rēcittŷ. „Journal de St. Petersburg“ caută ce-i dreptŷ a mulcomi puținŷ opiniunea publică germană dicēndŷ, că relațiunile dintre două mari imperii, între cari există legături d'unŷ vēcŷ, nu potŷ depinde dela una sēu mai multe corespondențe, cari suntŷ mai multŷ produse ale fantasiei; dēr „Nord“ continuă de altă parte cu amenințările. „Rusia“, știe elŷ, „vede că sŷrtea

Europei este în mânilorŷ sale și că nici o putere nu pŷte întreprinde ceva, fără a știi mai înainte, pe care parte va fi Rusia.... Nu, Rusia nu vrea să ia asupra-și nici o îndatorire, când pŷte juca rolulŷ de arbitru“.

Unde a adusŷ fatala rivalitate dintre Germania și Franția pe biata Europă, ca Rusia să facă pe provedința ei!

Bărbatulŷ de statŷ englesŷ Charles Dilke publică în „Fortnightly Review“ unŷ șirŷ de articuli despre actuala situațiune politică europeană. Puterea militară a Rusiei, știe elŷ, este așa de mare, încătŷ în cazul unui conflictŷ franceso-germanŷ, Austria nu pŷte restabili echilibrulŷ, căci Rusia o pŷte sdrobi sēu celŷ puținŷ o pŷte ține în șahŷ, silindŷ totodată pe Germanii să concentreze la granița spre Rusia 200,000 ŷmeri. Se pŷte afirma, știe Dilke, că pentru Germania e prea târđiu a bate și pe Franția și pe Rusia deodată, ar fi o nebuniă decă nu sinucide, când Germania ar ataca acum pe Franția sēu pe Rusia, de aceea Germania va continua a asigura pe Rusia de amicitia sa, cu tŷte că coalițiunii în contra puterei nordice i-ar veni acum fŷrte bine.“

O asemenea coalițiune ar fi aceea cu Italia. Ea ar restabili încâtvă echilibrulŷ de care vorbește Dilke. E vorba numai decă Italianii în adevărŷ au voiă de a se alia din nou cu Prusso-Germania și pentru care prețŷ.

Administrația justiției și Românilor.

De sub poiana Tomi, Faurŷ 1887.

Este faptŷ constatatŷ prin statistică, că 3 din 4 părți ale locuitorilor Ardealului suntŷ Români. Conformŷ articolului de lege 44 din 1868, adecă legea de naționalitate în vîgŷre, ar trebui să urmeze ca consecință naturală, că atătŷ la forurile judecătorești de instanța I, cătŷ și la cele de instanța II-a să se aplice funcționarii români, atătŷ de conceptŷ cătŷ și de manipulațiune. atăți, încătŷ să fiă în proporțiune cu numărulŷ locuitorilorŷ români, ēr dintre străini celŷ puținŷ o parte să știe limba românească.

Nu ne aducemŷ aminte, ca vreodată să se fi satisfăcutŷ postulatoarele acestei legi; ne aducemŷ însă aminte, că totuși mai înainte s'a observatŷ ŷre care paritate numerică la tabla din Tergulŷ Murēșului, așa că numărulŷ de 6 juđi. 1 președinte de senatŷ, cătŷiva concipienți, 1 vicedirectorŷ de cancelariă, 1 subjude la judecătoria cercuală s'a consideratŷ ca numărŷ stabilŷ, asemenea au fostŷ și în alte oficii aplicați baremi cătŷiva Români. —

Cu începerea erei mai nouē numărulŷ stabilitŷ prin usŷ s'a știrbitŷ și loculŷ Românilorŷ nu fŷ ocupatŷ prin alți Români. — Așa postulŷ de vice-președinte de senatŷ alŷ lui Moga, de vice-directorŷ la tablă alŷ lui Feneșanŷ, de jude la tablă alŷ lui Popoviciu și Stoica, de subjude la judecătoria cercuală alŷ lui Velicanŷ etc. s'au ocupatŷ totŷ prin neromâni.

Abstrăgēndŷ dela acea împrejurare, că este lege și există datină și praxă rēcitată la valŷre de lege, este totodată și lucru echitabilŷ, ca și cetățenii români, cari și-au căștigatŷ evalueațiunea necesară, să guste în proporțiune din beneficiile statului, adecă să se aplice în oficii de statŷ.

Afară de tŷte aceste interesulŷ administrației justiției pretinde în modŷ imperativŷ, ca Români cătŷ de mulți să fiă numiți ca oficiali judecătorești parte în conceptŷ, parte în manipulațiune, pentru că numai acela, care știe bine românește și cunoșce datinele și însușirile poporului românŷ pŷte tracta cu Români și îndeplini cu priință acte de justiția, la din contră suferē justiția, pătinesce majoritatea poporului și se maltratēză oficialii, cari nu știe românește.

Pentru a proba cele afirmate voi enara câteva fapte întemplate.

În vēră anului 1886 unŷ bietŷ țeranŷ din părțile Lăpușului ungurescŷ a venitŷ la Tergu Murēșului ca să urgezē unŷ procesŷ la tablă. A sositŷ cu trenulŷ dela

amēđi. Cu greu a aflatŷ edificiulŷ tablei, a perēndatŷ tŷte chielele din parterŷ fără să se fi pututŷ înțetege cu cineva — sēu pŷte fără să se fi voitŷ a-lŷ asculta cineva, ci toți l'au mânăttŷ din o odaiă într'alta cu: „duty, nu styi rumunyește.“

Bietulŷ țeranŷ s'a postatŷ la pŷrtă, a așteptatŷ, dŷră va veni unŷ omŷ de omenia, cu care să se pŷtă înțetege, însă a așteptatŷ înzadarŷ până sēra ce s'au închisŷ porțile. —

S'a dusŷ bietulŷ omŷ, s'a culcatŷ cu speranța că a doua zi pŷte va fi mai norocosŷ. A doua zi diminēta asemenea nu s'a pututŷ înțetege cu nimeni și așa ēră s'a postatŷ înaintea porței tablei. —

Mai târđiu a vēcŷttŷ că vine unŷ domnŷ cu o față impunătoare pe care toți îlŷ salutau, ēr servitorii fi făcēu locŷ.

Omulŷ nostru a agrătŷ și pe acestŷ domnŷ, care era unŷ președinte de senatŷ. Ce-i dreptŷ acesta l'a ascultatŷ cu bunavoință și paciență — de a priceputŷ ceva sēu nu din vorbele omului, nu știe — destulŷ că răsponsulŷ domnului a fostŷ: „sē aducŷ numărulŷ dela protocolŷ“ și a datŷ ordinŷ unui servitorŷ să-lŷ ducă la protocolŷ. Protocolistulŷ neînțeteğēndŷ ce vorbește sēu nevoindŷ a-i căuta numărulŷ a rugatŷ pe unŷ servitorŷ să-i spue să-și bage ursoriu în scrisŷ.

Servitorulŷ, care nu știe nici o limbă bine, voindŷ a traduce fidelŷ ceea ce a ordonatŷ protocolistulŷ i-a đisŷ: „dute acasă bade, vei cāpēta în scrisŷ.“

Bietulŷ omŷ s'a dusŷ acasă mângaiatŷ că călătoria lui a avutŷ rezultatŷ și că în curēndŷ va cāpēta în scrisŷ, și pŷte că și astăđi așteptă să-i sosēscă scrisŷre.

Judece acuma onor. cetitori, ce rezultatŷ a avutŷ pierderea de timpŷ de 6 zile și călătoria lungă împreunată cu mari șpese a bietului omŷ. Decă era la tablă baremi unŷ cancelistŷ românŷ ar fi avutŷ omulŷ cu cine se înțetege și l'ar fi îndreptatŷ cu cine să vorbēscă și ce să facă. —

În Octomvre 1886 eram în oficiulŷ cărții funduare din Tergu-Murēșului. Vine unŷ Românŷ din marginile Cāmpiei și rŷgă pe servitorŷ, care căuta în cărțile funduare, să-i spue unele date. Servitorulŷ a răsponsŷ: „nu styie rumunyește nyics unŷ pik.“ Omulŷ repetēză rugarea, spune numele proprietarului, servitorulŷ repetēză răsponsulŷ.

Pe lângă mulți alți a fostŷ de față unŷ cancelistŷ dela cartea funduară și vice-conducătorulŷ, au ađittŷ discursulŷ, însă nici unii nu s'au mișcatŷ dela mesele lorŷ.

Vēcēndŷ omulŷ necājittŷ și pāđindu-mi lucrulŷ meu i-am đisŷ să aștepte până va veni conducătorulŷ P., care e omŷ de trebă, știe românește și îi va spue bucurosŷ. Omulŷ s'a datŷ la o parte și aștepta. Servitorulŷ mai târđiu îlŷ provŷcă: „Duty a kasza, hiaba vinyit, nu styi rumunyește nyics unŷ pik.“ —

Aceste m'au scandalizatŷ, am intreruptŷ lucrulŷ meu, am cerutŷ eu alfabetulŷ și protocollele, pre cari voinicosulŷ servitorŷ borborosindŷ și înjurāndŷ mi le-a trāntittŷ pre mēsă — am căutatŷ datele și am făcutŷ omului notițele necesarii fiindŷmŷ milă de dēnsulŷ

Decă din întēmplare nu eramŷ de față pŷte să știe ori și cine, ce se întēmpla cu bietulŷ omŷ.

La judecătoria de cercŷ din Tergulŷ-Murēșului în cause civile, unde se tractēză de alŷ meu și alŷ tēu, și în cause penale, unde se tractēză de onŷrea, libertatea chiar de viēta și averea cetățenilorŷ, juđii vorbēscŷ cu partidele germanește prin mediulŷ unui cancelistŷ, care știe bine germanește, ēr românește prin mediulŷ a doi diurniști, cari ambii știe rēu românește.

Aceste suntŷ rele, cari trebuie delaturate în interesulŷ administrării justiției. Acéstă cere și pretinde decă ca 1. Postulŷ de vice-președinte la tablă să se rehabilitēze, adecă să se ocupe prin unŷ Românŷ. 2. Numărulŷ de cincŷ juđi români să se rādice la șapte juđi români și să se țină neștirbitŷ, ēr dintre șese concipienți să fiă baremi 5 Români. 3. Postulŷ de vicedirectorŷ la tablă să se rehabilitēze și celŷ puținŷ 3 canceliști să fiă români. 4. La tribunalŷ celŷ puținŷ 2 notari și 2 canceliști și anume unulŷ la cartea funduară să fiă românŷ. 5. La fiscalatŷ dintre cei 2 vice-fiscal

necesitatea imperativă pretinde, ca unul să fie român pentru că în virtutea art. de lege 31 ex 1871 de acest tribunal se țin o mulțime de cauze excepționale, în care fără tălmăciul plătit scump nu pot face nimica. 6. La judecătoria de cercu unu sub-jude și baremi unu cancelist să fie român. 7. La fiscalatul suprem după dreptate postul substituit ar fi să se ocupe de unu Român.

Tote aceste pretensiuni sunt nu numai basate în lege și datină anterioară, ci sunt juste și echitabile, și foarte necesare în interesul justiției. D-lu ministru de justiție ar trebui să ia aceste în deosebită considerare, ba în interesul conservării bunei reputații a justiției ar trebui să-și câștige informații oficiale despre adevărata stare a lucrurilor dela cele mai competente persoane din Transilvania, adică dela președintele tablei și procurorul suprem și a pune odată capăt acestor anomalii.

Tote aceste sunt a se face cât de urgent, pentru că neinteresându-se Esceleța Sa în a sigurăm, că vom căuta și alte căi pentru împlinirea acestor juste pretensiuni înca prin lămurirea cesiunii înaintea lumii culte și nepreocupate, numai atunci se nu se escuse, că despre tote nu a avut cunoștință.

Unu călătoru.

SCIRILE DILEI.

† Georgiu de Mocsonyi, fostu deputat și mare proprietar, a răposat Dumineca trecută în Peșta în urma unei bole îndelungate. G. Mocsonyi a fost în anii 1865, 1869 și 1872 deputat în camera ungară și a fost membru al partidei naționalităților. După ce această partidă a încetat de a mai exista în dietă, s'a retras și deneul cu totul în viața privată. Răposatul a fost însuflețit întotdeauna de cele mai nobile sentimente pentru binele și prosperarea nămului român. Adresăm familiei Mocsonyi condolențele noastre.

Maiestatea Sa a dăruit Kulturegyletului ardeleanu, cu ocaziunea balului acestuia, 100 fl. — Rău e informatu Monarhul nostru despre scopurile Kulturegyletului.

Guvernul comunu ve cere dela delegațiun, care s'au intrunit er, să voteze unu creditu extraordinaru de 52 $\frac{1}{2}$ milioane fl., spre a pute acoperi cheltuielile urgente necesare pentru completarea echipamentului și înarmării armatei comune, deoarece în anii din urmă s'au preliminar și votat, din considerațiun financiare, sume nesuficiente adevăratei trebuințe. Din acestu creditu, 24—25 milioane sunt menite a acoperi suma de 16 milioane deja cheltuite de administrația de răboiu și ce va mai trebui să cheltuiască; er 28 milioane sunt rezervate pentru casuri eventuale.

În 28 Februarie n. a răposat în Vaticanu cardinalul Lodovico Jacobini, secretarul de stat al papei, în etate de 57 ani. Elu a jucat unu rol mare diplomatic la curia romană. În timpul din urmă numele lui s'a amintit de multe ori, în urma cunoscutelor scrisori în afacerea septenatului germanu.

„Budapester Tagblatt“ raportază următoarele: În cercurile militare, contrar vederilor din cercurile politice, se consideră situațiunea ca foarte serioasă și se crede că pe la începutul lui Martie se vor lua măsuri militare de o importanță extraordinară. Nu vrem să re-

producem tote acele comunicări ce ne vin din isvoru cu totul demn de credință, der în totu casul trebuie să accentuăm, că o mobilizare parțială nu mai e cu neputință, ci deja a devenit foarte probabilă.

Din Viena se telegrafiază, că în listele gloteleor sunt trecuți ca glotași și ministrii Gautsch și Bacquehem.

Balulu Calicot arangeat Sămbăta trecută în 14 (26) Februarie a. c., de către reuniunea romană de gimnastică și de cântări a fost bine cercetat, frumos și elegant. În adevăr costumele simple și cu gust confecționate ale damelor, mai mult în colorea rosa, decât în cea albastră, dădeu balului unu timbru de eleganță deosebită. Dintre onorațiun au asistat la această petrecere domniile colonelii Soos și Saffin, d. maioru Kleisser și alți mai mulți oficeri. Intre oșpeți am observat și câțiva tineri sași, dame nici una. S'a dansat mult și cu vioiciune până spre dimineț. „Romana“ s'a dansat de două ori.

Reuniunea ungară a asilurilor de copii din țera a promis să ajutoreze cu câte 100 fl. cele două grădini ungurești de copii ce au să se înființeze în Brașov, în casu când acestea se vor deschide imediat. — S'a isprăvit acum, să știți că s'a valahis... săs... ba, pardonu, maghiarisat Brașovul.

D-lu Dr. Alecsiu Larionessi a deschis cancelaria advocațională în Năsăud.

Din pașaliculu Bistriței află „Kronst. Ztg.“, că pentru ocuparea postului de învățator în specialitatea contabilității la școla de industrie din Bistrița s'a ivit o diferență între comisiunea școlei de industrie și între inspectorul școlar asupra calificățiunii concurentului. Comisiunea a imănatu recursu încă în Decemvre contra declarațiunii inspectorului. Acesta însă nici până aji n'a trimisu recursul. — Ar fi așa de liberală foia coștistă să ne califice acestu faptu?

În Sibiu s'a ivit pojarul. Până acum s'au anunțat 28 de bolnavi de pojar.

Ministrulu honveșimeii a provocat jurisdicțiunile să conscrie pe toți medicii, chirurgii și veterinarii, cari încă n'au trecut etatea de 60 de ani și să prezinte listele până la 15 Martie cel mai târziu ministerului.

Preotulu gr. or. Ionu Henteșiu din Oena Sibiuului a murit la 27 Februarie n.

Inspectorulu sanitaru Dr. Feuer a constatat în cerculu Huedinului, și anume în 21 comune, 190 casuri de trahomă.

Prigonirea unei școle românești.

De lângă Clușiu, 15 Februarie 1887.

Domnule Redactor! Mai zilele trecute cetisem într'unu diaru ungureșu din Clușiu, că mei mulți copii români de școlă din comuna Ciachi-Gărbău au fost premiați din partea Ungurilor cu diferite îmbrăcăminte, cum de exemplu cisme, er pentru fetele nătrâmi și alte vestimente potrivite pentru ierna. Șciam școlulu ce se urmărește prin această „marinimositate“ ungurească, der totuși, pentru ca să mă convingu despre adevărul faptului, am profitat de ocaziunea unei călătorii, ce-o făcusem prin părțile acele, și pe basa unor date pozitive vinu a Vă da următoarele informațiuni:

Comuna Ciachi-Gărbău este locuită în absolută majoritate de Români. Cătu pentru sortea acestor Români pe terenul politic, național, economic și administrativ ajunge a spune, că ei se află în comitatulu Solnocu-Dobêca, pașalicu alu fiș, anului Banffy, numit pe aici „muștra-megye“, ceea ce cred că lămurește de ajunsu situațiunea lor. Se mai adaugă la această împrejurare, că comuna Ciachi-Gărbău este și un mic centru administrativ al comitatului; în ea se află o judecătoria de cercu, unu solgăbiriatu, o filială a „Crucei roșie“, voru mai fi pôte și căți va Evrei, er școla de stat — firesce — nu lipsese.

Tote posturile sunt ocupate de Maghiari și toți Maghiarii de aici sunt șovinisti încarnați. Nu este mare numărul acestora, der sunt cutezători și nefermiți în libertate când e vorba de a ne face noue rău. Cu tote acestea până acum Români din Ciachi-Gărbău au ținut lupta cu ei bărbătesc. D-lu preot localu Ioanu Dreganu și cu meritulu protopopu Ioanu Hăteganu reprezentă cu onore cauza poporului român de sub conducerea lor. Tote puterile și le-au dat și cu mare stăruință au lucrat și lucrăză acesti păstori zeloși pentru mântuirea turmei lor. În fața școlei ungurești de stat le-a succedat — cu ajutorul credinciosului popor — a rădica o școlă românească profesională minunată. Nici o imputare nu pot face șovinisti maghiariștiori acestei școle, căci tote sunt amăsurat cerințelor legii, învățatorulu român iși face datorința sa, cursurile încep regulat și se fac regulat.

Vedându Ungurii, că totu controlulu lor asupra școlei românești nu-le ajută nimic întru ajungerea școlului lor, au recurs la alte mijloce. Lor le trebuia să-și inpopuleze școla de stat cu Români, căci pentru maghiarisarea Românilor este făcută această școlă, deoarece Unguri în satu nu se află decât câteva familii. Spre școlulu acesta, pe de o parte au început a adămeni pe copii români cu cinsturi și promisiuni, împărțindu-le carpe și alte flenduri de haine, în schimbul cărora sperăză Maghiarii, că copii de Români crescuți în școla ungurească se vor maghiarisa.

Aceste adămeniri, nici vorbă, că rezultat n'au putut avea, de aceea Ungurii au început a exercita presiune asupra Românilor, er proprietarii maghiari ai celor două curți domnești din această comună au început a amenința serios pe slujbașii lor români, că-i vor delatura din jurulu curții, decât nu-și vor trimite copii la școla ungurească. Acesti nefericiți jobagi — alu cărora număr, prin multele prigoni și dările necumpletate, din zi în zi se imulțesc — cari se nascu, trăsescu și muncescu o viață întrăgă în brăzda domnului lor și căroru răsplată este câte unu ticălosu de bordeiu, fără uși, fără ferestri; aceste ființe nefericite, cari cu farmiturile lăpdate de pe mēsa stăpânului se hrănescu adese-ori mai rău decât ogarii curții sale, sunt silite a se pleca poruncilor stăpânilor lor, căci acum, în capulu ieriei, nu pot lua lumea'n capu. Etă, deră, pe ce cale își sciu Maghiarii impopula școlele lor cu Români!

Asta încă nu e de ajuns. Cea mai despotică presiune asupra școlii românești o exercităză solgăbirēulu Văly, fostu odinioară Valea. Omulu acesta cu forța constringe pe Români ca să-și ia copii dela școla lor confesională și să-i dea la școla ungurească. Așa s'a întâmplat anul acesta, că învățatorulu românecă a trimis regulat solgăbirēulu — conformu regulamentulu de școlă — arătările lunare despre absențele școlariilor, der solgăbirēulu le a ignorat tote acestea și nici odată n'a luat dispozițiun pentru pedepsirea celor absenti dela școlă, ceea ce ar fi dator s'o facă în puterea oficiulu său, ca membru executiv alu regulamentulu școlasticu. Așa s'a întâmplat acesta în trei luni după oaltă și solgăbirēulu Văly nici n'a vrut să scie de împlinirea datorinței sale față cu școla românească. Atătu preotulu român, ca directoru școlasticu, cât și protopopulu Hăteganu i-au scris solgăbirēulu în cauza acesta, der numai atătu i s'a răspuns, că la o ocazională întelnire i va descoperi misteriele, în scrisu însă n'a avut curagiulu să răspundă.

Ajunge a spune, că după ce s'a repetat acesta în trei luni de zile, solgăbirēulu chemă pe părinții copiilor arătați cu absenți la sine și le-a poruncit: ca acei părinți, ai cărora copii sunt arătați de învățatorulu român

FOILETONU.

O colecțiune de nuvele franceze,

(scrise de unu Român).

„Românulu“ a anunțat aparițiunea la Parisu a unui volumu de nuvele, scrise în limba franceză de unul din compatrioții noștri, d. Radu Em Crețulescu, care se ascunde sub elegantulu pseudonim Rodolphe de Vézelay.

Diarele parisiane cele mai însemnate, ca „Figaro“, „Gaulois“, „le Matin“, „le XIX-ème Siècle“, „le Gil Blas“, „le Rappel“, „la Lanterne“ și „l'Intransigeant“ au semnalat în termenii cei mai măgulitori, pentru operă și pentru autor, aparițiunea volumulu. Decă în Franța, după spusa criticilor dela diarele mai sus citate, volumulu va fi citit cu plăcere, cu atătu mai mult elu va fi citit cu deosebită și simpatică atențiune în România, unde, pe lângă meritulu nuvelor, cititorulu va avea încă o atracțiune mai multă: cartea e scrisă de unu compatriot, de unu Român.

Și acestu lucru se vede, s'ar vedea chiar decă nu am ști, că sub numele Rodolphe de Vézelay se ascunde unul din numele neoși românești, se vede, s'ar vedea, șciam, din aceea, că autorulu, tēnerulu și talentatul nuvelist, nu a uitat țera sa.

Intr'una din nuvele, a opta, intitulată „En Voyage“, d. Rodolphe de Vézelay ne dă unu paysagiu român din

cele mai reușite. Poesia câmpioru române, nota tristă și monotonă a șesurilor din spre Oltenia, intinsa țare a acestor câmpii, în fine tote colorile prin adunarea cărora se alcătuesc l'ensemble alu paysagiului sunt așezate și potrivite de nuvelist cu multă artă și cu multu sentimentu. Ținta la care d. de Vézelay, — ca să nu șciam d. Radu Em Crețulescu — a tinsu, adică zugrăvirea unei țerance îmbrăcată în straietele-i de tote zilele și zugrăvirea aceleiași țerance în informele, disgrațioșele, pocitele haine dela orașu, cu cari feta de țera a început, spre peirea completă a pitorescului, se sembrezoieze dela o vreme încoco. Contrastulu e datu cu frumoșe amănunte. Nuvelistulu parisianu, Românulu cu ținere de minte totu atătu de trainică și bună ca și iubirea lui de țera, scie multe din apucăturile țeranului nostru în zile de lucru și 'n zile de sərbătore; nu uită chiar și obiceiulu, adică năravulu șagalicu ce are țeranca, feta, nevastă seu babă, când merge la biserică seu la horă, să-și ia pantofii în mână și tocmai după ce ajunge în tinda bisericeii seu aprupe de horă să-i încalțe — acesta pentru cuvântulu ca să nu i noroască, nici pré iute să-i tocască ori să-i scâlceie. Tote aceste condeie adevărate, scrise într'o limbă ca cea franceză, într'unu stilu ușor, viu și fără nici o încărcătură retorică seu probă de streinisme (cum lucrulu desu se întâmplă altor străini, cari scriu în limba lui Voltaire) facu deosebită plăcere. Citi-

torulu român ține în mână frumosulu volumu alu lui Rodolphe de Vézelay, editat de Dentu, librarulu parisianu, cu unu felu de afectuoasă prietenia.

Pe lângă paysagiulu „En Voyage“, volumulu mai conține încă patrușprezece nuvele, unele mai interesante, mai gingașe și mai enlevées decât altele. A șeslea, „Ma première aventure“, zugrăvesce plecarea din Parisu prin gara de Estu spre Viena pentru Bucuresci a studentulu român. Toți cei cari au trecut pe acolo, adică fiă înconjurați de amici și rude, fiă singuri, au făcutu această călătorie, voru citi „Ma première aventure“ a lui Rodolphe de Vézelay și se vor vedea pe ei înșiși împreună cu les belles inconues, seu Ilenele Cosinzenile pe frumoșea cărora li se scurgeau ochi d'a totu lungulu drumulu, cu excepțiune de stațiunile cu bune restaurante în care tēnărulu, pré tēnărulu călătoru, eșindu din estetica i contemplatiune, puneă inima d'o parte și da voia stomaculu să intre în deplină și sdravănă acțiune.

Creionulu lui Rodolphe de Vézelay în „Ma première aventure“ a fost iute, grăbitu, a schitat numai neuitatele scene, cari se joca pe o notă la Bucuresci pe peronulu garei de Nordu, și pe o altă notă la Parisu pe peronulu garei de Estu, gară istorică în mersulu desvoltărei sociale a Românilor, gară, care nu lipsese în nici una din conversațiunile celor cari au vădit Parisulu. „Eram pe peronulu garei de Est“, e unu începutu de con-

cu absenții de școală în trei rânduri, adică prin arătările lunare din trei luni după o altă, sunt siliți să-și scrie copiii lor la școala ungară. Pentru ca să ademenescă pe părinți, le-a mai amintit și aceea, că la școala ungară nu vor avea să plătească pe învățător, vor căpeta copiii lor în cinste cărți, haine etc.

După toate aceste aflăm astăzi pe copiii români din comuna Ciachi-Gârbău împărțiți la două școli: 23 din ei se află la școala ungară de stat și 35 au rămas la cea românească confesională.

Ungurii însă nu s'au oprit la atâtea. Într-o zi preotul român se pomenește cu o ordinațiune dela sol-găbiru, prin care i se poruncește ca să propună în școala de stat religionea pentru copiii români în câte 2 ore pe săptămână. Acesta bucurându-se preotul român nu putea să o facă. El nu se putea plecarea acestei porunci a sol-găbirului, care i-a prescrișu nu numai numărul orelor, ci chiar și timpul ținerii acelor, ci fiind că preotul român propune religionea și în școala sa confesională, a cerut ca în orele de religione să vină copiii români dela școala ungară la școala sa pentru ascultarea religiei. Ungurii cu acesta nu s'au mulțumit. Preotul român se pomenește numai cu o altă ordinațiune dela fișpanul Banffy-pașa, totu în sensul ordinațiunii de mai sus. Nu s'a supus însă nici la acesta. Banffy a denunțat în fine cauza preotului „daco-român” la ministeriu. Er ministeriul a dispus strict — prin suprema autoritate școlară confesională din Blajiu — ca preotul român din Ciachi-Gârbău să propună în școala ungară religionea la Români.

Astăzi Ungurii au în comuna românească Ciachi-Gârbău o școală ungară de stat, care este susținută prin sudorea Românilor, cărora li-s'a aruncat în scumpul acesta o repartiție de 5 cr. după fiorinul de dare. Școala ungară este inpopulată cu copiii de Români, cari cu forța au fost siliți a și părăsi școala lor. Copiii români din școala ungară li-se propune prin preotul român, care prin ordinațiune despotice este silit a și neglija oficial, școala și economia pentru a servi causei maghiarizătoare în contra conștiinței sale. La acestea cred, că nu mai trebuie comentariu.

Călătorul.

Mulțămită publică.

Secalașeni, Februarie 1887.

Subscrișul, în numele școlărilor s'era și sirguin cios din comuna Secalașeni, situată la marginea b'ărului Chior, care fiind în comitatul Satu-marelui este espusă și nisuișelor „neobosite” a societății maghiarizătoare „Szechenyiane” — se adreșă către generoasă inteligentă română din Baia-mare, Șomcuta și juru, cari toți au dovedit prin contribuțiile lor marinimose, că de mult le zace la inimă progresul, instruirea și înaintarea micilor școlari români.

Lasă să urmeze aci catalogul acestor marinimose d'omne, domnișore și domni contribuș: Elena Hanzulovics n. Stanu 1 fl., Elena Moldovanu n. Szabó 1 fl., Ned. Ales. Budu 20 cr., d-șora Rosa Maroșianu 1 fl., Ioan Drumaru adv. 1 fl., Magureanu not. 50 cr., Ștefan Bilțiu, protop. în Baia-mare 1 fl., Michailu Lucacu învățător 20 cr., Ioan Lengyelu adv. 60 cr., Gavril Șzabo prof. de limba rom. 1 fl. toți din Baia-mare. D-ra Leona Medanu din Șomcuta 1 fl., Clara Nyilvanu 1 fl., Vasiliu Indre adv. 1 fl., Vasiliu Dragoșiu adv. 50 cr. dr-a Emilia Petrovanu din Secalașeni 40 cr., Véd. Maria Trifu, preotă 20 cr., Ioan Tartia învățător în Secalașeni 1 fl., Ilie Bucșia notar în Colțierea 1 fl. Suma 13 fl. 60 cr.

Din această sumă se spesă: pentru 20 tăblițe à 20 cr. 4 fl., pentru 100 stiluri de tablă 60 cr. și pentru câte 100 pene, 100 stiluri și 100 c'ole h'artia de exercițiu à 50 cr. — 1 fl. 5) cr. Cu totul: 6 fl. 10 cr. Cu călătorii s'a spesat 1 fl., corespondințe 50 cr. Am comandat 20 esemplare din abcdarele și 15 esemplare din legendarele d-lui Vasile Petri, pe care le aștept acum.

Lacrimi de bucurie o storsu din ochii miserilor copilași și ai părinților lor t'apta generoasă a marinimozilor binefăcători! Era pătrunștoru a vedé indet'ulirea internă și bucuria deosebită pe fața lor! Făcare faptă bună în sine însăși își are r'esp'leta sa, cu câtu

mai v'ertosu fapta îndurării! Primescă cu toții și pe această cale mulțămita fierbinte din inimile nevinovate ale acestor speranțe ale viitorului națiunii și din partea subscrișului colectante.

Titu Trifu.

Ultime sciri

(Agenția Havas.)

Giurgiu, 1 Februarie. — Eri s'era la 9 ore toate tr'asurile ce s'au putut găsi la Rusciuk au fost rechișionate, pentru a transporta în grabă trupele cantonate în oraș spre Silistra, a cărei garnisonă s'a pronunțat contra Regeșei. Garnisonele din Varna și Șiumla sunt asemenea îndreptate spre Silistra.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

PESTA, 2 Februarie. — În delegațiunea ungară s'a prezentat proiectul creditului de 52 și jumătate milioane pentru m'asuri de precauțiune militare. Proiectul s'a trimis comisiunii de patru, care îl va tracta Joi.

SOFIA, 2 Februarie. — În d'iterite departamente ale Dunărei s'a proclamat starea de asediu. — Riza-bey a sosit aci.

Helena Mocsonyi de Foen, n'asc. Somogyi de Gyöngyös, cu inima înfrântă de durere, în numele său, precum și a fiicei Livia căsătorită contesa Bethlen, alu b'arbatului acesteia Andreiu conte Bethlen, alu copiilor lor Franciscu, Margarita, și Iliana, și alu fiicei sale Georgina de Mocsonyi mai departe a cumnatului său Antoniu Mocsonyi de Foen, și alu soției acestuia Josefina n'asc. baronesa Brudern, precum și alu fiilor acestora Zenone Mocsonyi de Foen cu socia sa Maria n'ascută baronesa Fischer și cu fiul lor Antoniu și a lui Victoru Mocsonyi de Foen, mai departe alu cumnatei sale Laura, v'ed. Mocsonyi de Foen n'asc. de Csernovits, alu cumnatului Mihailu de Mocsonyi și a fiilor acestuia Alexandru de Mocsonyi și Eugeniu de Mocsonyi și cu consorta acestuia Teresia n'asc. Horvath de Zalabér și cu copii acestora, în fine alu mamei sale Emma de Somogyi n'asc. baronesa Prónay și alu multor altor rudenii — aduce la cunoștință pre înduioștoru m'orte a neuitabilului consorte, resp. tată, socru, bunicu, frate, cumnatu, unchiu, ginere etc.

George Mocsonyi de Foen,

carele după mai lungă suferință, în ziua de 15 (27) Fauru a. c. la 10 ore a. m. prov'edut cu sfânta taină a cuminecăturii, prin paralisia plumonală a adormit în Domnul în alu 63-lea anu alu etății și impliniș 28 ani ai fericitei sale căsătorii.

Remășișele păm'ntesci ale scumpului decedat la 1 Martie (17 Fauru) a. c. ora 3 d. m. voru primi binecuv'entarea biseric'escă după ritul orientalu, în locuința din strada Vașului Nr. 13 și voru fi transportate la Foen pentru depunere în cripta familiară. Er sacrele parastase se voru celebra la 9 Aprilie (28 Martie) a. c. la Buda-pesta, Foen, Vlaicoveș și Birkiș.

Odihnescă în pace!

DIVERSE.

Necrologu. — Georg Szabo, lăcătușu, cetățenul din Brașov, curatoru alu comunității biseric'esci ev. ref., președinte alu societății lăcătușilor brașoveni și membru alu mai multor reuniri, a r'eposat la 28 Februarie n. în v'ersă de 70 ani după lungi suferințe. Imorm'entarea s'a făcutu aș 2 Martie în cimiteriul ev. ref. — Fiă'i ț'erina ușoră!

Suita Țarului. — Țarul pl'ănuesce o reducere a

num'eroșei suite de până acum, astfel ca să nu fiă decât 12 generali adjutanți și 12 adjutanți ai împ'eratului. La m'orte lui Alexandru II consta suita împ'erătescă din 405 persoane, aș nu num'ără decât 246, și adică 93 generali adjutanți (dintre cari 5 își trag originea încă de pe timpul domniei lui Nicolae), 51 generali à la suite și 102 adjutanți. În suita Țarului se află 14 mari principi, 3 duci de Leuchtenberg și 2 principi de Oldenburg. După naționalitate suita num'ără 177 Ruși, 45 Germani, 8 Finlandezi, 5 Poloni, 3 Georgiani, 1 Arm'enu, 1 Tataru etc.

Unu ampoiătu consularu bănuitu ca hoșu. — O neplăcută aventură de călătorie i se înt'emplă deunăzile ampoiătului consulatului italianu Alberto Curiel din Pesta. Acesta călătorea spre Italia și ajunsese în Cilli, tocmai pe când acolo se lășese fama despre furtul din Laibach la d-na Garibaldi. D-lu Curiel poposi la unu hotelu și se înscriș în registrul călătorilor ca „călătoru din Ungaria.” Intre semnalmentele date de poliția din Laibach pentru recunoscerea hoșului era și acela, că e rasu la față. Din nenorocire nu p'ortă nici d-lu Curiel barbă și portarul hotelului, în carele era instalat d-lu Curiel nu avu altceva de lucru decât a face atenți pe agenții polițienesci, cari veniseră a se informa despre călătorii orecum bănuiti, asupra d-lui Curiel. Acestu din urmă se duse într'aceea la teatru, unde îl urmăriră poliștii. Eșind d-lu Curiel între acte, în bufet, fu arestatu de poliștii cari-lu p'ânneau și fu dusu la poliție. D-lu Curiel căută a se legitima, însă cuvintele sale nu g'asiră cred'ementu, și fu dusu în areștul poliției, de unde fu liberat abia după sosirea scirei din Praga, că s'ar fi prinsu adev'eratul hoșu în persoana lui Adolf Diamant.

Migrenă la copii. — Profesorul Henoch, unlu din tre cei mai însemnați medici de copii ai Berlinului, precum împ'artășește „B. Tageblatt,” înainte cu câteva zile, precând ar'eta ascultătorilor săi unu copil în etate de 11 ani bolnav de migrenă, avu ocașiune a vorbi despre cauzele migrenei la copii. Migrena, șise elu, era mai în anii de mai nainte o aparițiune de totu rară la copii, numai în ultimele decimii a începutu a se ivi forte destu mai cu s'ema la copii din orașele mari. Ea merge paralelu cu încordarea spirituală a copiilor, care în timpul din urmă s'a măritu fiindu îndopați copii în școlă cu totu felulu de cunoștințe, parte mare în pracsă de nici unu folosu. Înveșarea de rostă a bucăților de prosă a poeziilor nepric'ute, încordarea spiritulu în camerele adesea prea înghesuite ale școlii, puținele ore de repausu acasă, cari sunt scurtate prin lucrări școlare, ore de musică ș. a., rara inspirațiune de aeru curat, toate acestea trebuieș privite ca cauze ale migrenei ivite la copii. De obicei are și alte urmări b'ola acesta. Copii devin capricioși și iritabili, dormu forte neliniștitu vorbesc cu vioiciune în somnu, se spariă fără de veste, se ridicu din așternutu, cadu în formale estase și tabloulu hystericiei la copii cu urmările ei de totu felulu este gata. Mai adesea sunt atacurile de migrenă în școlă. Chiar înprejurarea acesta arată de unde trebuie să începem cu înlăturarea acestui r'eu. În ferii disparu aceste atacuri și se ivescu earăși cu începutulu cursurilor școlare. Școlarii unui institutu dintr'unu oraș mare, cari mai nainte erau chinuiți de dureri de capu, le perdură cu totul, când fură aduși în pensionate și școle de orașe mai mici, unde puteau petrece partea cea mai mare din zi în aeru liberu.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu Dr. Aurel Mureșianu

versațiune, unu felu de înșirare de cuvinte, cari s'au clișat ca și: „eram la șosea” pentru Bucureșeni.

În celelalte treisprezece nuvele, Rodolphe de Vézelay e Parisianu, d'er sci, Parisianu de aceia, cari tr'escu în atmosfera iperoxigenată dintre Madeleina și Bastilia, atmosfera marilor bulevarde, unice în lume, și pe trotarele cărora celu ce tr'iesce, tr'iesce două vieți, — unu caravanseraiu magnificu, unde lumea totă tr'amite, pentru a și primi consacrațiunea definitivă, totu ce făcare colț alu ei are mai bunu, mai frumosu, mai deșteptu, mai artisticu.

Altă dată se șicea și se demonstra cu sup'erare de b'etrării scriitoru parisianu, că străini nu pot să capete acelu fini, acea vlagă — de ne este permis a șice ast'elul — care se nu'i mai deosebescă intru nimic de adev'eratul, neozul parisianu. De giaba! de giaba! d'ic'eu Rușilor și Românilor acum 20—30 de ani d'iarșișii imperiului la faimoșele pr'anduri și petreceri dela Café de Paris, Café de Madrid și Café Riche; de giaba! cătu veș imbăta în șampania și în infierbințele marilor bulevarde, și totu nu veș ajunge a veș puté apropia de buzele cupa fermecată în care stă prețioșă licuore a Parisului, acea b'etură minunată pe care Nestor Roqueplan o numia Parisina, și care singură și numai singură ar puté să ștergă până și urma exoticismulu de pe mintea și apucăturile v'ostre.

Ba încă până mai anii trecuți aușiai căte unlu din publicității și criticii parisianu scriind cu unu felu de nepotrivită comiseratiune, cu privire la vr'una din representațiunile Comediei-Francese, séu ale șagalicelor teatre de pe bulevardu: „sala era plină de străini, cari ascultau cu deosebită atențiune; d'er ce folosu! finețele limbei francese, „le charme et les delicatesses” ale limbei n'ostre nu potu fi percepute și simțite de d'ensii. Lucrul falsu, afirmațiune eminamente gratuită, pe care aș n'o mai repetă, căci vedu că numai adev'erată nu e.

Aș, din contră, Parisianii cei din Parisu recunosc fără nici o restricțiune, că poș fi venit în Orașulu-Lumină din Georgia, din Moscva, din Bucureș, Madridu séu Neapoli și îndată, după câteva probe decisive, să cap'eș h'artiele de mare naturalisare parisiană.

Adăugaș în ceea ce ne privesece, și deci privesece pe Rodolphe de Vézelay, educațiunea primă ș'apoi fenomenala facultate de asimilațiune cu care, când spre binele, când spre paguba n'ostă, suntem îndestrați; nu uitati și adev'erulu de multu probat și care e următorulu: te simți străinu pe Corso la Roma, pe Graben la Viena, pe Unter den Linden la Berlinu, pe Perspectiva Nevsky la Petersburgu și pe Piccadilly la Londra, d'er nu este străinu, ci ca acasă, ci „ca la noi” pe marile bulevarde la Parisu — și din toate acestea veș deduce parisianismulu nuvelorlu lui Rodolphe de Vézelay.

Madame de Presmes, nuvela primă, care dă numele séu volumulu; Comme on tombe, unu felu de raită dată prin câmpiele naturalismulu zolistu à outrance! mai la vale Serge Labieff, unu Rusu care poș fi și Romănu, căci „boeri” sunt am'endoi în cluburile Parisului; Le duel cu cavalerismulu medievalu alu lui Pierre de Narcillac; Coup double cu joculu la Cursele urbane și sub urbane (o buzunare! o buzunăr'elă! voru esclama mulți din cei ce voru ceti nuvela), și în fine Fatalité, care încheie volumulu și în care șglobia de Andrée d'Orvieu se rudesece în nebunii conjugale primejdioșe cu Francine de Rivelles, ultima eroină a lui Dumas fiul, — toate dovedesc observațiune, sciință de alegere, brio și brillant în conducerea subiectulu, ba chiar și acea liniște a scepticismulu bon enfant și artisticu, care e încă unlu din elementele parisianismulu adev'eratu.

Noblesse oblige, șice-se, în toate, d'er mai cu s'ema în isprăvile literare. Rodolphe de Vézelay cu Madame de Presmes s'a obligat față cu amicii talentulu său. Deci așteptămu alu doilea volumu, în care calitățile din acesta de acum se strălucesc pe unu câmpu și mai deschis.

Începutulu a mersu strună, ruptorea s'a făcutu, dragulu meu Rodolphe; excelsior! mereu fără încetare Excelsior!!

Gion.

(„Romănu”))

Cursul la bursa de Viena
din 28 Februarie st. n. 1887.

Bursa de Bucuresci.

Cursul pieței Brașov
din 1 Martie st. n. 1887.

Cota oficială dela 16 Februarie st. v. 1887.

Rentă de aur 5%	96 75	Bonuri croato-slavone	104.50
Rentă de hârtie 5%	86 60	Despăgubire p. dijma de vină ung.	99.50
Imprumutul căilor ferate ungare	147.50	Imprumutul cu premiu ung.	118.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostii ung. (1-ma emisiune)	96.20	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	121.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostii ung. (2-a emisiune)	—	Renta de hârtie austriacă	78.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostii ung. (3-a emisiune)	113.—	Renta de aur austriacă	801 0
Bonuri rurale ungare	104.—	Renta de aur austriacă	108 90
Bonuri cu cl. de sortare 104.—	—	Losurile din 1860	132.25
Bonuri rurale Banat-Ti-miș	104.00	Acțiunile băncii austro-ungare	852.—
Bonuri cu cl. de sortare 104.—	—	Act. băncii de credit ung. 286.—	—
Bonuri rurale transilvane 104.—	—	Act. băncii de credit austriacă 276.10	—
		Argintul — Galbini	6.02
		Impărătesci	10.12
		Napoleon-d'orl	62.70
		Mărci 100 Impres germ.	128.75
		Londra 100 Livres sterlinge	62.75

Renta română (5%)	89 1/4	90 3/4
Renta rom. am. (5%)	91 1/2	92 1/2
convert. (6%)	83 1/2	84 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	33 1/2	37 1/2
Credit fonc. rural (7%)	98 1/2	99 1/2
" " (5%)	83 1/4	84 3/4
" " urban (7%)	96 1/4	97 1/2
" " (6%)	89—	90—
" " (5%)	79—	80—
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	19.50	20.—
Bancnote austriace contra aur.	1.98	2.00

Bancnote românesce	Cump. 8.39	Vend. 8.42
Argint românesc	8.35	8.40
Napoleon-d'ori	10.07	10.12
Lire turcesce	11.44	11.48
Imperiali	10.44	10.48
Galbeni	5 95	6.00
Scrisurile fonc. » Albina »	101.—	102.—
Ruble Rusesce	116.—	117.—
Discontul	7—10%	pe an.

Cumpărări ocazionale

la
Kovácsnai & Keresztesi
Grand Magazin cu articole de modă și confecțiuni pentru dame
Brașov (Piața mare.)

Din cauza localului nedestul de încăpător suntem în pozițiune a desface cu prețuri eftine o parte din mărfurile noastre precum: materii pentru rochi de mătase și de lână, cretă, și satină de spălată, postavă și flanelă, covore lungi și pentru canapele, mantile și mantale de plôe.

Mai departe recomandăm bogatul nostru deposit de Chifon, dela Benedickt Schroll, chirting pat., Juliett, Gradl și Calicot în tôte lățimile și cu prețurile originale, precum și de tôte articolele aparținătoare de croitoria pentru dame și bărbați.

Se primesc și comande pentru Toilete de mirese, de stradă și casă, mantale de plôie și Jachete, cari se esecută cu promptitudine și în modul cel mai elegant.

Mostre se trimit la cerere gratis.

ABONAMENTE

la
„Gazeta Transilvaniei“

se pot face cu începerea dale 1 și 15 ale fiecărei luni, mai ușor prin mandate postale.

Adresele ne rugăm a ni se trimite esact arătându-se și posta ultimă.

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni	3 fl. —
„ șese luni	6 fl. —
„ unu an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

pe trei luni	10 franci
„ șese luni	20 „
„ unu an	40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersul trenurilor

Valabilu dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predeal-Budapesta** și pe linia **Teiuș-Arad-Budapesta** a calei ferate orientale de stat reg. ung.

Predeal-Budapesta					Budapesta-Predeal					Teiuș-Arad-Budapesta				Budapesta-Arad-Teiuș.					
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de pers.	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus			
Bucuresci	—	—	7.30	Viena	11.10	—	—	—	—	—	—	Teiuș	11.24	—	2.40	Viena	11.10	12.10	—
Predeal	—	—	1.14	Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00	—	—	Alba-Iulia	11.39	—	3.14	Budapesta	8.20	9.05	—
Timiș	—	—	1.45	Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40	—	—	Vințulu de jos	12.30	—	4.22	Szolnok	11.20	12.41	—
Brașov	—	—	2.32	P. Ladány	2.02	5.28	5.40	11.26	2.31	—	—	Șibot	12.52	—	4.50	Arad	4.10	5.45	—
Feldiara	7.47	—	4.16	Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.33	—	—	—	Orăștia	1.01	—	5.18	Glogovaț	4.30	6.—	7.04
Apatia	8.24	—	5.02	Várad-Velenceze	—	—	9.24	2.06	—	—	—	Simeria (Piski)	2.03	—	5.47	Gyogovaț	4.43	6.13	7.22
Agostonfalva	9.14	—	6.15	Fugyi-Vásárhely	—	—	9.41	2.17	—	—	—	Deva	2.52	—	6.35	Gyrok	5.07	6.38	7.58
Homorod	9.51	—	7.06	Mező-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—	—	—	Branicica	3.23	—	7.02	Pauliș	5.19	6.51	8.17
Hașfaleu	11.03	—	8.52	Rév	—	8.04	11.38	3.24	—	—	—	Ilia	3.55	—	7.28	Radna-Lipova	5.41	7.10	8.36
Sighișora	11.29	—	9.19	Bratca	—	—	12.18	3.47	—	—	—	Gurasada	4.08	—	7.40	Conop	6.09	7.37	—
Elisabetopol	12.00	—	9.31	Bucia	—	—	12.54	4.07	—	—	—	Zam	4.25	—	8.11	Berzova	6.28	7.55	—
Mediaș	12.29	—	10.16	Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—	—	—	Soborșin	5.30	—	8.46	Soborșin	7.25	8.42	—
Copsa mică	12.44	—	10.57	Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—	—	—	Berzova	5.56	—	9.33	Zam	8.01	9.12	—
Micăsasa	1.05	—	11.31	Stana	—	—	3.40	5.34	—	—	—	Gurasada	6.27	—	9.53	Gurasada	8.34	9.41	—
Blașu	1.34	—	12.31	Aghiriș	—	—	4.15	5.55	—	—	—	Radna-Lipova	6.47	—	10.27	Ilia	8.55	9.58	—
Crăciunel	1.46	—	12.48	Ghirbiș	—	—	4.36	6.07	—	—	—	Pauliș	7.28	—	10.42	Branicica	9.19	10.17	—
Teiuș	2.09	—	1.22	Ghirbeu	—	—	4.58	6.24	—	—	—	Gyrok	7.43	—	10.58	Deva	9.51	10.42	—
Aiad	2.39	—	2.18	Nedeșdu	—	10.28	5.26	6.43	—	—	—	Glogovaț	7.59	—	11.25	Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Vințulu de sus	3.01	—	2.48	Clușu	11.00	—	—	—	7.08	—	—	Arad	8.28	—	11.39	Orăștia	11.11	11.37	—
Uióra	3.08	—	2.56	Apahida	11.19	—	—	—	7.36	—	—	Szolnok	8.42	—	4.52	Șibot	11.43	12.—	—
Cucerdea	3.14	—	3.64	Ghiriș	12.30	—	—	—	9.06	—	—	Budapesta	—	—	5.12	Vințulu de jos	12.18	12.29	—
Ghirbiș	3.53	—	4.51	Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53	—	—	Viena	—	—	6.05	Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Apahida	5.10	—	5.28	Uióra	1.06	—	—	—	10.—	—	—	Teiuș	—	—	6.05	Teiuș	1.29	1.41	—
Clușu	5.30	—	5.56	Vințulu de sus	1.13	—	—	—	10.09	—	—	Arad-Timișora				Simeria (Piski) Petroșeni			
Nedeșdu	—	6.03	8.00	Aiad	1.20	—	—	—	10.19	—	—		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren mixt		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren mixt
Ghirbeu	—	6.21	8.36	Teiuș	1.41	—	—	—	10.48	—	—								
Aghiriș	—	—	9.02	Crăciunel	2.00	—	—	—	11.14	—	—								
Stana	—	—	9.32	Blașu	2.35	—	—	—	12.12	—	—								
Uióra	—	7.14	10.11	Micăsasa	2.48	—	—	—	12.30	—	—								
Huiedin	—	7.43	10.51	Copsa mică	3.20	—	—	—	1.12	—	—								
Ciucia	—	—	10.16	Mediaș	3.36	—	—	—	1.32	—	—								
Bucia	—	—	12.50	Mediaș	3.60	—	—	—	2.18	—	—								
Bratca	—	—	1.21	Mediaș	4.00	—	—	—	2.18	—	—								
Rév	—	8.22	2.02	Elisabetopol	4.35	—	—	—	3.03	—	—								
Mező-Telegd	—	8.48	3.06	Sighișora	5.12	—	—	—	3.49	—	—								
Fugyi-Vásárhely	—	—	3.38	Hașfaleu	5.37	—	—	—	4.28	—	—								
Várad-Velenceze	—	—	3.54	Homorod	7.02	—	—	—	6.16	—	—								
Oradea-mare	—	9.13	4.05	Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06	—	—								
P. Ladány	—	9.18	4.50	Apatia	8.11	—	—	—	7.46	—	—								
Szolnok	—	10.38	7.23	Feldiara	8.41	—	—	—	8.25	—	—								
Budapesta	—	2.15	10.05	Brașov	9.21	—	—	—	9.15	—	—								
Viena	—	8.00	6.08	Timiș	—	—	1.55	—	—	—	—								
				Predeal	—	—	2.53	—	—	—	—								
				Bucuresci	—	—	3.28	—	—	—	—								
					—	—	9.35	—	—	—	—								

Nota: Orele de nopte sunt cele dintre liniile gróse.